

11.01.2016

Sj/3

§ 30

Iltakouluasia: Katsaus työllisyystilanteeseen

HEL 2015-013173 T 14 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pilvi Tors-
tin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi
Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä saadun selvityksen tiedoksi.

Esittelijän perustelut

Helsingin väestön kasvu on ollut nopeaa viime vuosina. Kun taloudelli-
nen tilanne on ollut samaan aikaan heikko, on myös työttömien määrä
kasvanut. Vuoden 2014 lopussa työttömiä helsinkiläisiä oli 38 600 ja
vuoden 2015 lokakuussa 39 368. Työttömyysaste lokakuussa 2015 oli
Helsingissä 12 prosenttia. Etenkin pitkäaikaistyöttömien eli yhtä jaksoi-
sesti yli vuoden työttömänä olleiden määrä on kasvanut. Vuosien
2013–2015 aikana heidän määränsä kasvoi kuukausittain ja oli kulu-
van vuoden lokakuussa 15 700 henkilöä. Väestönkasvu on toisaalta mer-
kinnyt sitä, että myös opiskelijoiden ja työllisten määrät ovat kasvaneet.
Lukujen valossa näyttää siltä, että nuorisotyöttömyys olisi hieman las-
kenut.

Työmarkkinatilanne

Helsingin seudun työpaikkaprofiili poikkeaa ratkaisevasti muista suuris-
ta kaupunkialueista. Koko maahan verrattuna Helsingin seutu on suun-

11.01.2016

Sj/3

tautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena.

Samaan aikaan neljäsosalla Helsingin työttömistä on korkeintaan perusasteen tutkinto. Keskiasteen tutkinnon suorittaneita on työttömistä 37 prosenttia, alemman korkea-asteen tutkinnon suorittaneita on 17 prosenttia ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita 14 prosenttia. Koulutusaste jää 8 prosentilla työttömistä tuntemattomaksi. Vuoden takaiseen verrattuna työttömien määrä kasvoi korkeammin koulutetuilla 16 -17 prosenttia ja vain perusasteen koulutuksen omaavilla 8 prosenttia.

Elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen on ennakoitu olevan vuoden päästä nykyistä parempi, mutta työllisyyden entisestään heikentyneen. Talouden ja tuotannon kasvun ei siis ennakoida ainakaan välittömästi parantavan työllisyystilannetta Helsingin seutukunnalla.

Kaupungin työllisyshoidon kohderyhmät

Päävastuu työllisyshoidosta on valtiolla ja käytännössä sitä toteuttaa TE-hallinto. Lisäksi kunnilla on lakiin, poliittisiin tahtotiloihin ja kannustimiin perustuvia velvoitteita työllisyshoidossa. Helsingin kaupungin työllisyshoidon kohderyhmät ovat:

Päävastuu työllisyshoidosta on valtiolla ja käytännössä sitä toteuttaa TE-hallinto. Lisäksi kunnilla on lakiin, poliittisiin tahtotiloihin ja kannustimiin perustuvia velvoitteita työllisyshoidossa. Helsingin kaupungin työllisyshoidon kohderyhmät ovat:

- Nuoret alle 30 -vuotiaat

Nuorten työllistäminen oli yksi nuorisotakuun keskeisistä tavoitteista. Nuorisotakuusta ja sen toteuttamisesta ei ole ollut varsinaista lainsäädäntöä, vaan valtio ohjaa toimintaa määrärahoja kohdentamalla. Valtaosa nuorisotakuuseen liittyvistä työllisyshoidon toimenpiteistä perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhteistyöhön kuntien, valtion ja muiden toimijoiden kesken.

- Yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneet

Tämä ryhmä on otettu työllisyshoidon kohderyhmäksi, koska kunta joutuu maksamaan puolet yli 300 ja 70 prosenttia yli 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneiden työttömyyspäiviltä. Kunnan maksuosuus laajeni aikaisemmasta vuoden 2015 alussa, johon asti 50 prosentin osuut-

11.01.2016

Sj/3

ta maksettiin vain yli 500 päivää työmarkkinatuella olleista. Maksuusuuksista on säädetty laissa työttömyysturvasta. Ohjausmekanismi on taloudellinen. Maksuosuutta on mahdollista pienentää tarjoamalla työtä ja aktivointipalveluita, kuten kaupunki aktiivisesti tekee.

- TYP-kriteerit täyttävät pitkäaikaistyöttömät

Kriteerit on määritelty laissa työvoiman palvelukeskuksista. Työvoiman palvelukeskuksissa edistetään moniammatillisen asiakaspalvelun keinoin yhdessä asiakkaan kanssa hänen työllistymismahdollisuuksiansa. Taustaorganisaatioina Helsingin työvoiman palvelukeskus Duurissa ovat Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimisto, Uudenmaan TE-toimisto ja Kela.

- Maahanmuuttajat

Maahanmuuttajien ottaminen työllisyydenhoidon kohderyhmäksi perustuu kaupungin strategiaan ja kaupunginhallituksen 16.6.2014 hyväksymään maahanmuuttoa ja monimuotoisuutta koskevaan toimenpideohjelmaan.

Työllisyydenhoidon kokonaisuudistus

Kaupungin työllisyydenhoidon kokonaisuutta uudistetaan tällä hetkellä. Uudistus perustuu kaupunginjohtajan 17.6.2015 johtajistokäsittelyssä tiedoksi merkitsemään Työllisyydenhoito -työryhmän loppuraporttiin. Samalla kaupunginjohtaja kehotti kaupunginkansliaa valmistelemaan työllisyydenhoidon uudistusta työryhmän esityksen pohjalta. Työryhmän päähuomio oli, että kaupungin työllisyyspalvelut on järjestetty hajanaisesti ja millään taholla ei ole niistä kokonaisvastuuta. Sen seurauksena palveluissa on päällekkäisyyksiä ja tehottomuutta.

Työllisyydenhoidon kokonaisuudistuksen päämääränä on rakentaa kaupungin työllisyydenhoidosta yksi kokonaisuus elinkeino-osastolle, jossa palveluiden tarjonta perustuu asiakkaan palvelutarpeeseen eikä siihen, mistä yksiköstä hän palvelua saa. Uuden palvelukokonaisuuden ja organisaation on tarkoitus olla valmiina vuoden 2017 alussa.

Palvelukokonaisuutta muodostettaessa kaikkia nykyisiä palveluita kehitetään sisällöltään vastaamaan paremmin asiakkaiden palvelutarpeita. Esimerkiksi työkokemusta lisääviin palveluihin, kuten palkkatukityöhön, työkokeiluun ja Helsinki-lisään on tarkoitus liittää entistä tiiviimmin jatko-työllistymistä parantavia koulutuksia ja työvalmennusta. Tällä pyritään vastaamaan työn murrokseen ja työelämän kasvaneisiin osaamisvaatimuksiin.

Työmarkkinatuki -työryhmä

Kaupunginjohtaja asetti kesällä 2015 Työmarkkinatuki –työryhmän, jonka tehtävänä on pienentää työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Vuonna 2015 kuntaosuusmaksujen arvioidaan olevan 55,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 maksuosuus oli 32,4 miljoonaa euroa. Kasvu johdetaan ennen kaikkea lakimuutoksesta, jolla kuntaosuuden päiväraja laskeutettiin 500 päivästä 300 päivään ja yli 1000 päiväläisten maksuosuutta korotettiin 70 prosenttiin. Työmarkkinatuki -työryhmässä on jäseniä kaupunginkansliasta, sosiaali- ja terveystieteiden osastosta ja nuorisosiainkeskuksesta ja sitä johtaa elinkeinojohtaja.

Työryhmän esityksestä ollaan lisäämässä työllistämiskriteeriä kaupungin jakamiin avustuksiin ja asettamassa toimialoille kiintiöitä työkokeiluille suhteessa palkattuun henkilökuntaan. Lisäksi työryhmä on ohjeistanut ja tiukentanut aikatauluja valmistelussa muun muassa Helsinki-lisään ja kuntouttavaan työtoimintaan liittyen ja tilannut laskelmat työllistämisen nettovaikutuksista kuntatalouteen. Laskelmat valmistuvat tammikuun 2016 aikana. Työryhmä jatkaa työskentelyään toistaiseksi maksuosuuden pienentämiseksi.

Työllisyyden hankekokonaisuus

Kaupungin työllisyyspalveluissa on toteutettu hankekokonaisuutta kaupungin työllisyysneuvon koordinoimille uusien toimintamallien rakentamiseksi. Syksyllä 2015 aloitti toimintansa matalan kynnyksen monialainen Ohjaamo -palvelu nuorille. Kaupunginhallituksen juhlarahalla on toteutettu nuorille uravalmennusta tarjoava Respa -hanketta, jonka rahoitus jatkuu vuoden 2016 loppuun.

Pitkäaikaistyöttömille suunnattu Kuntakokeilu on loppumassa vuoden 2015 lopussa. Osittain samalle kohderyhmälle on alkamassa Työrasti -hanke, jonka kohderyhmä on ne pitkäaikaistyöttömät, joilla ei ole ammattia. Hankkeen toteutuminen on vielä kiinni siitä, saadanko sille työvoimapolitiittinen avustus.

Lisäksi rahoitus on varmistunut THL:n ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa yhdessä toteutettavalle Handu -hankkeelle, jossa kaupungin hankintoihin kehitetään työttömien työllistämiseen liittyviä kriteereitä. THL:n ja Oulun kaupungin kanssa yhteistyössä tehdään hanketta 1987 syntyneiden ikäkohortista ja heidän saamistaan työvoimapolitiittisista. Lisäksi rahoitusneuvotteluja käydään maahanmuuttajille suunnattuun Töissä Suomessa -hankkeeseen, jonka kohderyhmä on maahanmuuttajat.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut syksyllä 2015 hallitusohjelman mukaisen työryhmän selvittämään työllisyysneuvon järjestämisvastuun siirtoa kunnille vaikeasti työllistyvien osalta. Työryhmässä on edustus Helsingin kaupungilta. Mahdolliset konkreettiset pilotoinnit jär-

11.01.2016

Sj/3

jestämisvastuun siirron osalta tapahtuisivat vuosina 2017–2019. Työryhmä jättää raporttinsa tammikuun 2016 aikana ja päätökset mahdollisista kokeilukunnista tehdään alkuvuoden aikana. Helsinki on tarjoutunut mukaan pilottiin.

Kokouksessa asian esittelevät elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva ja maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö Ilkka Haahtela.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566